

Ξυλεία Υψηλής Αξίας στην Αγροδασοπονία

www.af4eu.eu

Τα δέντρα ξυλείας υψηλής αξίας όπως η δρυς παρέχουν ξύλο υψηλής ποιότητας χάρη στους ίσιους κορμούς τους χωρίς κλαδιά και προάγουν τη βιοποικιλότητα στα αγροδασικά συστήματα.

Τα κύρια είδη ξυλείας υψηλής αξίας είναι (i) η δρυς- ρουπάκι (*Quercus robur*), με ανθεκτικό ξύλο, ιδανικό για έπιπλα και δάπεδα, με μέση ετήσια αύξηση 2–8 m³ εκτάριο⁻¹ έτος⁻¹, απαιτεί μεγάλες αμειψισπορές, (ii) αγριοκερασιά (*Prunus avium*), με ξυλεία υψηλής αξίας για έπιπλα (€1.500–3.000 m³), έτοιμη για συγκομιδή μετά από 25–40 χρόνια, αλλά απαιτεί τακτικό κλάδεμα, (iii) πλατάνι (*Acer pseudoplatanus*), που χρησιμοποιείται για εργαλεία και ξυλουργικές εργασίες υψηλής ποιότητας (€1.200–2.500 m³ για κορμούς υψηλής ποιότητας) και απαιτεί προσεκτική διαχείριση των κλαδιών, (iv) μαύρη καρυδιά (*Juglans nigra*), με ξυλεία υψηλής ποιότητας (€1.500–5.000 m³ για κορμούς υψηλής ποιότητας), που προτιμά βαθιά, καλά στραγγιζόμενα εδάφη, και (v) καστανιές.

Τα δέντρα υψηλής αξίας απαιτούν ένα σύνολο βασικών τεχνικών διαχείρισης για την παραγωγή ξυλείας υψηλής αξίας, όπως:

(i) Κλάδεμα σχηματισμού από 3–5 έτη για τη διατήρηση του κυρίαρχου ηγετικού στοιχείου, ενώ παράλληλα αφαιρούνται ανταγωνιστικά κλαδιά, (ii) Υψηλό κλάδεμα με στόχο την παραγωγή ενός διαφανούς πλακιδίου σε μήκος κορμού 6 m, το οποίο καθιστά υποχρεωτική την αφαίρεση των χαμηλότερων κλαδιών ετησίως, αφήνοντας τουλάχιστον το 30% του μήκους της κόμης, (iii) Αρχική απόσταση φύτευσης 5–8 m, ακολουθούμενη από προσοδευτική αραιώση όταν δεν υπάρχουν βελτιωμένες γενετικές ποικιλίες, και (iv) Προστασία από πυρετούς χρησιμοποιώντας προστατευτικά για την αποφυγή ζημιών από ζώα ή άγρια ζωή, ειδικά σε δασολιβαδικά συστήματα.

Το οικονομικό δυναμικό εξαρτάται από το είδος και τις εδαφοκλιματικές συνθήκες για την ανάπτυξη των δέντρων, αλλά η εμπορική αραιώση μπορεί να προσφέρει μεταξύ 500 και 1.500 € εκτάριο⁻¹, με 15.000–50.000 € εκτάριο⁻¹ για τελική συγκομιδή μετά από 40–60 χρόνια. Η χρήση ειδών ξυλείας υψηλής αξίας στη γεωργία μπορεί να προσφέρει ετήσιο εισόδημα από αροτράιες καλλιέργειες και επιδοτήσεις της ΚΑΠ (άμεσες πληρωμές, οικολογικό σχέδιο 3 στη Γερμανία). Επιπλέον, η τοπική μεταποίηση μπορεί να αυξήσει τις αποδόσεις κατά 200–300%, ενώ η πιστοποίηση (FSC, PEFC) επιτρέπει αύξηση τιμής 15–25%. Η παραγωγή ξυλείας υψηλής αξίας σε αγροδασικά συστήματα αποτελεί μακροπρόθεσμη επένδυση με οικολογικά και οικονομικά οφέλη. Με την κατάλληλη επιλογή ειδών ξυλείας υψηλής αξίας και στοχευμένη διαχείριση, οι αγρότες μπορούν να επωφεληθούν από ξυλεία υψηλής ποιότητας, μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και μεγαλύτερη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους.

**Daniel Fischer*, Ahmed
Manzim Ridwan* and Peter
Zander***

Ερευνητικό Κέντρο Αγροτικού Τοπίου
Λάιμπνιτς (ZALF), Γερμανία e.V., ομάδα
εργασίας "Αγροτική Οικονομία και
Οικοσυστημικές Υπηρεσίες"

**Funded by
the European Union**

Το έργο χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας HORIZON EUROPE της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της συμφωνίας επιχορήγησης αριθ. GA 101086563. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι ωστόσο αποκλειστικά εκείνες του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν κατ' ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για αυτά.